

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SHS postnoštevni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Repkopiji se ne vračajo.

Poštšina plačana v gotovini Cena današnje štev. Din —75

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri s datumom naslednjega dne ter stane mesечно po pošti D 10.—, za inostranstvo D 18.—, dostavljen na dom D 11.—, na izkaznice D 10.— inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“ MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Leto: VII.

Maribor, petek 29. oktobra 1926.

— Številka: 246.

Konec latinščine v naših cerkvah?

Snočnja »Tagespost« je obelodanila na uvodnem mestu dopis svojega stalnega rimskega poročevalca pod naslovom: »Die Kirche auf dem Scheidewege.« Dopis se naslanja na razgovor, ki ga je imel dopisnik tega lista z nekim visokim cerkvenim dostojanstvenikom o upeljavi staroslovensčine v vse katoliške cerkve na celokupnem ozemlju kraljevine SHS. Ker je vprašanje zelo zanimivo in važnega pomena za naš kulturni razvoj, prinašamo omenjeni članek v izveščku:

Tiskarna Sv. Stolice, ki je dobila že spomlad naročilo, naj izgotovi staroslovske mašne bukve, je končala svoje delo. V kratkem času bo odposlanih v Jugoslavijo tisoče in tisoče izvodov, da rabijo za božjo službo v ondodnih katoliških cerkvah. To pa ne pomeni nič manjšega kot to, da se opusti v katoliški cerkvi enofon latinski jezik. Dolegodek, čigar posledice se ne moremo doledati.

Neki cerkveni dostojanstvenik je razložil dopisniku lista stanje te zadeve po priliki tako-le:

Pogodba, ki je bila sklenjena med Rimom in Beogradom v vprašanju konkordata, je zlasti izpolnila poglavito zahtevo jugoslovske vlade, da se uporablja v katoliških cerkvah kraljevine SHS staroslovenski jezik kot cerkveni jezik. To je lista, morda najbolj omdasna točka, ki utegne imeti za ves rimsko-katoliški svet ogromen pomen. Sv. Stolica je striktno zahtevala, da naj se ta sporazum izvrši kolikor mogoče brez hrupa in meopaženja, ker se zaveda, da bi mogla reforma vplivati tudi na druge katoliške narode. Najsi se ta nezasišlana koncesija tolmači tako ali tako, nedvomno znači prvi korak k opustitvi enotnega latinskega jezika v rimski cerkvi. Seveda je vodil rimsko kurijo zelo važen vidik: hotela je pridobiti za Petrovo skalo vzhodnoevropsko krščanstvo, zlasti pa pravoslavno cerkev, cilj, ki, odkar se časti sv. Josafat, ni nikoli, mur več cerkvena skrivnost. Ker pa je sedaj kralj Srbov, Hrvatov in Slovenov naslednik ruskega carja v zaščiti pravoslavne cerkve, ni težko uganiti razlogov, ki so napotili Vatikan, da je šel Jugoslovanom tako daleč naproti. Tako daleč, da je dovolil razen uporabe staroslov, cerkvenega jezika tudi še uvedbo hrvatskega in slovenskega rituala (pogrebne molitve in podeljevanje zakramentov). To pomeni: latinščina bo skoraj popolnoma izginila iz katoliških cerkva na slovanskem delu kraljevine. Na ta način se hoče doseči dvoje: z beograjske strani ožja organska zveza pravoslavnih Srbov s katoliškimi Hrvati in Slovenci, s strani rimske kurije pa vrnitev pravoslavnih Srbov in počasi tudi ostalih razkolniških Slovanov v naročje rimske cerkve. To je političen smisel sporazuma!

Lajiku se zdi, da je storila cerkev uprav usoden korak, kajti sedaj lahko stavijo tudi drugi narodi enake zahteve. Svar ne bi bila docela neosnovana, če bi Srbi in bi njimi tudela nekatoliški Slovani res prestopili v rimsko cerkev, toda, kaj če se zgodi narobe: da bo sedaj pravoslavna cerkev še lažje pridobivala rimske vernike zase? O tej možnosti ni hotel dopisnikov vatikanski zaupnik ničesar slišati. Priznal pa je nevarnost, ki lahko nastane za Sv. Stolicu, da bodo nekega dne vsi neromanski narodi, zlasti še Nemci v vseh pokrajinah srednje Evrope, zahtevali enako pravico zase. To se je baje že zgodilo, seveda ne oficielno; toda za sedaj so bile duri za Nemce zaprte. Ali pa bo lahko ostala rimska cerkev za vedno nedosledna? Zakaj ne bi veljala za vse narode enaka pravica?!

Dopisnik naposled dostavlja, da za nemške in madžarske manjšine za enkrat ne bi veljala ta ugodnost, utegnili pa bi se razširiti nanje kedaj pozneje. Izraza mnenje, da posiljal katoliški Nemci ne bodo mirovali in sklepa: »Enotna fronta latinske cerkve je že prodrta!

Dalekosežni problemi naše države

Izvršitev velikopoteznega gospodarskega načrta s sodelovanjem inozemskega kapitala.

Sarajevo, 28. oktobra.

Včeraj se je vršila v Sarajevu konferenca bosanskih radikalov. Vlado je zastopal minister dr. Milan Srškić. Pred konferenco je Srškić izjavil, da je vlada poprej imela napram HSS vezane roke in da se ni mogla pogajati z nobeno drugo stranko v zadevi razširjenja koalicije. Zadnja kriza pa je to oviro odstranila, kar je precejšnjega pomena, ker zahtevajo razširjenje koalicije veliki problemi. V duhu narodnega edinstva med Srbi, Hrvati in Slovenci odgovarja priključitev SLS h koalicijski vladi. Dementiral je vest, da je glavni pogoj za pritegnitev SLS v vlado brezpogojna odobritev nettunskih konvencij. Vlada mora izvesti dalekosežen gospodarski program, pri čemer bo sodelovalo več generacij. Za izpeljavo vladnega gospodarskega programa bodo potrebne ogromne investicije, predvsem pa odločitev glede najrazličnejših ponudb inozemskih finančnikov. Za Jadransko železnico so izdelane tri trase. Ena je strateškega značaja. Tudi posojilo za ublažitev stanovanske bede čaka odločitev. Glede demokratske zajednice je vlada prepričana, da bo lojalno sodelovala pri izvrševanju programa.

Dr. Srškić je na vladni poziv odpotoval v Beograd.

Vsak dan drugačen položaj

Vesti o razširjenju vladne koalicije z SLS so danes zopet resnejše. — Če jih jutrišnji dan ne ovirje... Pašić predsednik nove vlade?

Beograd, 28. oktobra.

Znani skrbor radikalne stranke Aca Stanojević, ki zmerom zapusti svoj Knjaževac in pride v Beograd, kadar se pripravljajo kaki važni politični dogodki, je prispel snoči v prestolico in se posvetoval s Pašićem o nameravani radikalno-radičevsko-klerikalni koaliciji. Če bi se radičevci kakorkoli izneverili, bi bila vedno v rezervi Nikičeva skupina, s katero bi radikali ohranili dobre stike.

Beograd, 28. oktobra.

Širijo se vesti, da sta se snoči Pašić in Uzunović definitivno zavezala glede razširjenja vladne koalicije s pritegnitvijo SLS. Po teh vestih, ki pa se morajo vedno sprejeti s primerno rezervo, bi Pašić prevzel sestavo nove vlade, vendar bi bil zgolj formalen predsednik; v resnici bi vodil vse predsedniške posle podpredsednik min. sveta Uzunović. Ta vlada, v kateri bi bili zastopani Srbi, Hrvati in Slovenci, bi izvršila kronanje kralja. V vladnih krogih trde, da se tudi drugi ustanovni činitelj zavzema za to, da bi bili Slovenci zastopani v vladi.

Revizija nettunskih konvencij

Nettunske konvencije bodo ratificirane šele po sprejetju proračuna.

Beograd, 28. oktobra.

Nettunske konvencije najbrže ne bodo ratificirane med jesenskim skupščinskim zasedanjem. Govori se celo o reviziji konvencij, ki bi se imela izvršiti na intervencijo HSS. HSS zahteva, da se izpremeni določba, ki dopušča italijanskim optantom nakup nepremičnin v 50 kilometrski obalni coni, kar je smatrati za motenje državne integritete. Radi tega se bo ratifikacija odgodila na pomlad. Italijanska vlada je baje že nekoliko popustljivejša.

Rabindranath Tagore v Jugoslaviji.

Budimpešta, 28. oktobra.

Včeraj je prispel semkaj veliki indijski mislec, Rabindranath Tagore. Svojo pot bo nadaljeval v Zagreb in Beograd.

DR. KOROŠEC JE ZBOLEL.

Beograd, 28. oktobra.

Dr. Korošec je zbolel za težko influenco. Snoči je imel temperaturo 39,6. Včeraj ga je obiskalo več politikov, vendar pa niso mogli dolgo govoriti z njim, ker mu je bilo slabo. Njegovo stanje ni brez nevarnosti.

Po štiristo letih...

(Izvirno pismo).

Dne 28. oktobra je Češkoslovaška slavila svoj narodni praznik. Najvažnejši zgodovinski dan, ki je prinesel osamosvojitve današnje Češkoslovaške in odcepitev sedanjega teritorija od podonavske monarhije. Pred dnevi pa so se Čehi spomnili še enega jubileja, ki je dal prav tako kakor 28. oktober 1918. zgodovini češkoslovaškega naroda za dolgo dobo razvojno smer. To je 23. oktober 1526. leta, ko je češki prestol zasedla Habsburška dinastija. Od tega dne je minilo 400 let. Po tragični smrti Ludvika Jagelonskega je bil izvoljen za vladarja avstrijski vojvoda, 23-letni Ferdinand. Habsburška dinastija ni doživela 400 letnice. Žrtve Habsburžanov so se že pomirile, a svoboden narod zre mirno na tragična nesporazumjenja svoje zgodovine, ne da bi obsojal napačne korake praočeto.

Leto 1526. je pomenilo za Čeha simbol nenaklonjene usode, kajti z ničemer jih ni mogla bolj udariti kot s špansko-nemško dinastijo. Ko so Čehi izbirali kandidata za prestol, so si bili v svesti, kakratnega mednarodnega položaja in so se naslonili na najmočnejšo dinastijo, ki je vladala celo v ekvotičnih krajih južne Amerike.

Toda dinastija, ki je bila narodu popolnoma tuja, ni storila za Čeha ničesar. Čehi so se dvignili proti njej z oboroženo silo in so bili začetkom 30-letne vojne (1620) poraženi na Beli gori pri Pragi. Težak poraz čeških stanov je pomenil konec svobodne češke države. V 17. ter 18. stoletju je bila Čehom polagomo odvzeta samostojnost, kultura, vera in jezik. Šele začetkom 19. stoletja, ko se je v Evropi pričela probujati misel na osvoboditev, se je češki narod zopet dvignil z oboroženo silo nad tlačitelje. Svetovna vojna pa je proces pospešila, zaključilo ga je herojsko delo M a s a r y k a, ki je 18. oktobra 1918 v vašingtonski deklaraciji proglasil habsburško dinastijo za nesposobno in nepravilno za nadaljnje vodstvo češkega naroda ter ji odrekel vse pravice nad češkimi zemljami, ki so z omenjeno deklaracijo postale nezavisna država. Na prvi seji revolucionarne narodne skupščine v Pragi dne 14. novembra 1918 je dr. Kramář v ime češkega naroda izjavil: »Vse vezi, ki so nas doslej vezale s habsburško dinastijo, so danes prekinjene. Pogodba iz l. 1528. In pragmatična sankcija sta za nas neveljavni. Habsburška dinastija pa je izgubila vse pravice do češkega prestola.«

Pravica je govorila. Habsburška dinastija je izginila s sveta, a zlata Praga, nekdanja prestolnica čeških kraljev, je sprejela vase Tomaža G. Masaryka, prvega predsednika češkoslovaške republike.

Dnevna kronika

— Brezposelnost v Švici. Naše oblasti ponovno opozarjajo vse one, ki se nameravajo izseliti v Švico, da brezposelnost v deželi stalno narašča in da je tuju težko najti službo. Poleg tega se opozarja sleherni izseljenec, da potuje z vsemi dokumenti, ker so švicarske oblasti v tem oziru jako stroge in zaprejo vsakogar, ki pride v deželo s pomanjkljivimi dokazili, pri tem pa trpi narodni ugled in je zvezano z nepotrebnimi stroški.

— Otrci so obesili 7 letnega dečka. V nekem gozdu pri Neuschatelu v Švici so se otroci igrali. Imeli so sodnika, ki je obsodil 7 letnega dečka na smrt z obešenjem. Oviili so mu vrv okoli vratu in ga obesili na neko drevo. Nato so zbežali. Ko so ljudje opazili,

Zborovanje SDS v Mariboru

se vrši

v nedeljo 31. oktobra 1926 ob pol 10. uri dopoldne v Grajskem kinu.

Dnevni red:

1. Poročila nar. posl. dr. P i v k a in min. n. r. dr. A l b. K r a m e r j a o položaju.
2. Zimski delovni program SDS v Mariboru in okolici.
3. Predlogi, želje, nasveti, razno.

Somišljenike in prijatelje vabimo k udeležbi.

Srezki odbor SDS v Mariboru.

kaj se je zgodilo, so brž presekali vrv, toda zdravnik, ki je tudi prihitel na lice mesta, je ugotovil, da je njegova pomoč zaman. Deček je izdihnil.

— Zanimiv konflikt na Češkem. Praški župan dr. Baxa je dal nalepiti po Pragi proglas, ki se izreka zoper to, da bi se v češkoslovaško državno upravo pritegnili Nemci. Proglas se sklicuje na volitev Ferdinanda Habsburga pred 400 leti. Takrat so Čehi poklicali tujca, ker niso znali sami vladati. Danes Čehi zopet kličejo Nemce. Proglas sklepa: Varujmo se tujcev! Ta oklic mestnega župana je dala državna oblast zapleniti, radi česar je nastal zanimiv konflikt med vlado in praško občino, konflikt, kakor ga po prevratu še ni bilo.

— Strašno dejanje v verski blaznosti. V neki avstrijski občini pri Zwetlu je zbolela za versko blaznostjo 60-letna soproga premožnega posestnika Ederja. V navalu blaznosti je svojemu 85letnemu očetu prerezala grlo in na to razklala lobanjo. V poslovnem pismu pravi, da se je pripravila za odhod na oni svet, kamor hoče vzeti tudi očeta. Njeno truplo so našli v nekem tolmunu stoje. Ženska je stala toliko časa, da jo je voda zalila.

— Redek npravstveni ukaz v Budimpešti. Budimpeštanska policija je zabranila dekletom in mladencičem pod 16. letom obisk javnih plesišč. Oni v starosti 16—20 let smejo priti na plesišče zgolj v spremstvu sorodnikov. Damam čez 20 let je dovoljen vstop le tedaj, če dokažejo, da imajo samostojne dohodeke. Listi se vprašujejo, kako neki se bo določila starost pri damah? Ali bo stal pred vsakim plesiščem detektiv in preiskoval krstne liste?

Filmsko posnemanje orkana na Floridi

Šele nedavno je javnost izvedela, da je neki kinooperator posnel orkan na Floridi, znanem ameriškem letoviškem kraju, ki ga je zadela ena največjih katastrof zadnjega časa. Takrat, ko so vsi prebivalci Miami z bog nepričakovanih strahot izgubili glavo, je operator neke filmske družbe, ki se je mudil v usodni noči v Miami, hladnokrvno navil svoj aparat in posnel 8 ur pod razvalinami neke hiše, ki jo je orkan dodobra upostošil. Ujel je krasne in nadvse zanimive posnetke, ki kažejo ves divji ples prirodnih življenj. Tako vidimo potoke vode, ki drve po krasnih bulvarjih, gorostasne palme, ki se priklanjajo mogočni sili viharja in vpogibajo do tal svoje bogate krošnje, ki pa jih je vihar kljub temu neusmiljeno izrul. Dalje se vidijo morske ladje, kako je veter podil z morja v mesto, kjer so divjali veletoki vode. Takega filma menda še ni, zato vzbuja v Ameriki veliko pozornost. Je zanimiv tudi za prirodoopisce.

Mariborske vesti

Maribor, 28. oktober.

m Odlikovanje. Znani kmetijski strokovnjak g. Andrej Zmavc, direktor višarske šole v Mariboru, je odlikovan z redom Sv. Save 4. razreda. Častitamo!

m Knjige Vodnikove družbe so pri spele! Ljudska knjižnica v Mariboru izdaja z današnjim dnevom knjige Vodnikove družbe od 15.—17. ure članom, ki so plačali letnino g. Alojziju Doležalu ter onim, ki so nakazali denar družbi direktno v Ljubljano. Plačilno potrdilo je primesti s seboj. Za poštnino je plačati 1. Din. Letnina za l. 1927. znaša 20 Din ter se prosi, da se ta znesek ob prevzemu knjig vplača, ker se s tem prihrani poverjeniku mnogo dela.

m Predavanje vseuč. prof. dr. Hinterlechnerja v Mariboru. V petek, dne 29. t. m. bo predaval na Ljudski univerzi znani slovenski geolog, redni profesor ljubljanske univerze g. dr. K. Hinterlechner. Predaval bo o premoгу, njega nastanku, kvaliteta in pomenu za gospodarsko življenje. Predavanje bodo spremljale številne skopične slike. Začetek predavanja ob 19.45. v mali dvorani študijske knjižnice.

m Za umetnostno razstavo, ki jo nameravajo prirediti mariborski umetniki Čolič, Kos, Mežan, Pirnat in Žagar tekom prihodnjega meseca, zahteva mestni magistrat, kakor doznajamo, od gg. prirediteljev, za uporabo kazinske dvorane, ki se je stavila doslej za take kulturne svrhe vedno zastoj na razpolago. nenavadno visoko dnevno najemnščino. Prireditelji razstave, ki ni nikaka dobičkanosna prireditev in katere gmošten uspeh je negotov, je s tem resno ogrožena, ker na ta način vspricho drugih stroškov že v naprej grozi deficit. Pričakujemo, da bo mestni magistrat spoznal to pomoto in bo pokazal umetnikom — kakor doslej — svojo naklonjenost ter prepustil dvorano v ta namen pod običajnimi pogoji.

m Kupujte knjige o Koroški! Pisarna Jugoslovanske Matice v Mariboru ima v zalogi knjige »Na Koroško« (cena 16 dinarjev) in »Koliko je Slovencev na Koroškem« (cena 7 Din), ki se dobe vsak dan ob uradnih urah od 17. do 19. ure v Slovenski ulici št. 2., prvo nadstropje.

m Dijaška kuhinja v Mariboru ima svoj letni občni zbor 4. novembra ob 20. uri v klubovi sobi Narodnega doma z običajnim dnevnim redom. Odbor prosi člane, da se polnoštevilno udeležijo obč. zbora, tega za naše srednješolsko mladino važnega društva. Saj dobiva v tekočem šolskem letu dijaštvo vseh mariborskih srednjih šol in učiteljske podpore in sicer skupno 424 obedov in 234 večerij na teden.

m Kriza v Protituberkulozni ligi. Docent dr. Matko je danes odložil vse funkcije v Protituberkulozni ligi, tako tudi vodstvo ambulatorija PTL in vodstvo velike akcije za napravu lastnega oddelka za jetičnike v Mariboru, ki je stal tik pred otvoritvijo.

m Ljudska univerza. Koncert Trost. Serijo letošnjih koncertov bo pomnožil klavirski večer domačega umetnika, profesorja Antona Trosta. V svojem bogatem sporedu je izbral v prvi vrsti zastopnike najznamenitejših klavirskih skladateljev vseh dob. Kjerkoli je Trost doslej priredil koncerte, povsod je bil sprejet z izrednimi simpatijami in s polnim priznanjem. V Ljubljani so se njegovi vsakoletni nastopi takorekoč že udomačili.

m Plesni večer skupine Valerieje Kratine v Narodnem gledališču. Ob dobro zasadenem gledališču se je vršilo snoči gostovanje skupine gojenk svetovnoznane plesne šole Helleran-Laxenburg. Osmoročlanska skupina je predvajala krasne posamične in skupinske plesne, ki so pričali o resnem pojmovanju te umetnosti, o dobri šoli in o veliki individualni nadarjenosti plesalk. Posebno učinkoviti so bili skupinski plesi, očitno joči vzorno harmonijo gibov in kretnj, divno prelivanje oblik, v detajlih in v celoti zaokrožene slike. Umljivo je, da sprito takega izvajanja številna publika ni štedila z aplavzom. Skupina je imela tedaj v Mariboru v vsakem oziru srečen dan.

m Izredni občni zbor gostilničarske zadrage v Mariboru. Včeraj popoldan se je vršil radi odstopa načelnika gosp. Z n u d e r l a in namestnika gospoda P e č n i k a izredni občni zbor gostilničarske zadrage v Mariboru. Pri dopolnitvi volitvah je bil izvoljen za načelnika g. S p a t z e k, za namestnika pa g. S e n e k o v i č, s čimer je vodstvo gostilničarske zadrage prešlo v

Wilhelm Rex se dolgočasi

Meni, da ga Nemci potrebujejo in šli vedno bolj čez holandsko mejo.

Nedvomno, da se je zadnjemu nemškemu cesarju osemletno prisilno bivanje v ravni, dolgočasni Holandiji do dobra zamerilo. Svoje dni je bil navdušen popotnik, imel je gradove v Švici in na Grškem, rad je zahajal na izletja do obal vroče Afrike. Dorn je sicer lepa graščina, ali v jeseni je ondi jako pusto in žalostno. Novi Viljemovi ženi sploh tam ne ugaja »zrak« in prihaja le od časa do časa na obiske. In tedaj čudno, da bi Viljem Hohenzoller rad zapustil svoj azil. L. 1918. je bil Dorn zanj pravi azil. Takrat ni vedel, koga naj se bolj boji: zaveznikov, ki so takorekoč razpisali nagrado za njegovo glavo ali lastnega naroda in zlasti vojakov, katere je vodil štiri leta zamen in po nepotrebnem v človeško mesnico.

Od tega časa pa se je položaj dokaj izpremenil in visoki »prostovoljci« jetnik že obžaluje, da se je prenehal. Podčrneval ali prenečeval je Nemce — kakor hočete. Sigurno je, da mu l. 1918.—1919. ne bi bili sami pripravili Napoleoneve usode, ampak bi mu bili celo hvaležni, če bi delil z njimi najtežje posledice vojnih let. Danes mu celo koreniti monarhisti očitajo strahopetnost. Republika pa se začinja polagoma zbirati tudi v meščanskih krogih, kjer jih je bilo dosihmal le pičlo število.

Bivši cesar še vedno ne verjame, da bi bila dinastija za vsekdar odpravljena. Čaka samo primerne trenutke. Zdi se pa malo verjetno, da bi smatral vladno Marxa in Stresemanna kljub Hindenburgovemu prezidentstvu za trenutek, ki bi bil ugoden za državni prevrat. Skušal pa doseči svoj cilj z nedolžnim balončkom: rad bi se vrnil v maski mirnega zasebnika. Naselil bi se na kaki

nemške roke. Izvoljeni so bili tudi odborniki gg.: Oset, Käfer, Emeršič, Hönigmann, Lipovšek, Verzel, Cizel, Starman in Horvat. Novoizvoljeni odbor bo vodil zadrugo do rednega občnega zbora, ki se bo vršil ob novem letu.

m O volitvah v gostilničarsko zadrugo. Na drugem mestu prinašamo podatke o včerajšnjem občnem zboru. Najboljše gostilničarske zadruge in o nadomestnih volitvah, ki ne dajejo našim zadrugarjem preveč laskavega izpričevala. Radi brezobzirnosti slovenskih gostilničarjev, je prešlo vodstvo gostilničarske zadrage, ki je bilo doslej v spretnih rokah Slovencev g. Žnuderla, v nemške roke. Interes za občni zbor je bil minimalen. Slovenskih gostilničarjev se je odzvalo le 10, dočim so Nemci nastopili korporativno in razpolagali z 29 glasovi večine, tako da sta slovenska kandidata gg. Klešič in Cizel gladko propadla. Zavladalo je razočaranje in presenečenje v vrstah tistih, ki so zakrivilo to neprijetno dejstvo in se tolažijo s tem, da bo že čez dva meseca novi občni zbor. Naša narodna javnost pa jih kljub temu ne bo mogla opravičiti, dokler se storjena napaka ne popravi. Pričakovati je, da bodo volitve na rednem občnem zboru dale zadrugi drugačen odbor, ki bo tudi na zunaj pričal o slovenski večini v Mariboru.

m Prosimo luči! V zanemarjeni koloniji, kjer stanujejo po večini železničarji in delavci, je prebivalstvo v vsakem oziru zapostavljeno. Niti magistrat niti železnica ne upoštevata njega upravičenih teženj in dopustita, da postaja predmestje gnezdo nepridipravov in sumljivih tipov. Glavni vzrok temu je skrajno slaba razsvetljava kolonije same, kakor vsega Magdalenskega predmestja. V trinaestih ulicah, kjer je gradila izključno bivša Južna železnica, ni niti ene javne svetilke, kljub temu, da se ravno tam nahajajo razna skladišča živil in premoga. Ta del predmestja je v noči tako zapuščen, da v temi ni mogoče izslediti ničesar, četudi bi kraj ogrožali najnevarnejši kriminalni tipi. Vlomičci in roparji imajo lahek posel, tatvine pa itak bujno uspevajo: predvsem premog se pokrade v velikih količinah. Policija je sicer neumorno na delu in ima čestokrat dobre uspehe, toda njeno delo je v noči radi pomanjkanja razsvetljave skrajno oteženo in čestokrat tudi onemogočeno. Omeniti moramo, da so v koloniji izsledili razne tihotapce, sumljive inozemce in razno tihotapsko blago, kar dokazuje, da se tudi tihotapcem nudi obsežno polje dejstevovanja. Z ozirom na navedena dejstva se je tukajšnji policijski komisariat odločil, da nabavi štiri reflektorje, ki bodo omogočali uspešnejše opravljanje varnostne službe. Vendar to mākakor ne more zadovoljiti tamkajšnjega prebivalstva, ki upravičeno zahteva, da

grajščini, ki je po finančnemu obračunu s prusko vlado postala zopet njegova last. Hkrati pripravlja tudi pri vele-silah tla in vprašuje po svojih zaupnikih, kaj bi reklo, če bi se bil vrnil v Nemčijo ali — postavimo — v kako prijaznejšo deželo kot je Holandija.

Pri zmagovalcih tudi ni več prvotnega maščevalnega razpoloženja. Lloyd George je l. 1918. govoril v tem smislu, da bi bilo treba Vilhelma obesiti. Bili so res storjeni koraki pri holandski vladi, da bi ga izročila, toda zaton. Danes so se zavezniški triumfatorji že precej pomirili z ekscesarijem. Lista vojnih krivcev je po osmih letih podobna pozabljenju. Vendar pa to ne pomeni, da bi bila Evropa ravnodušna, če bi se v Nemčiji obnovilo cesarstvo.

Važno je, kaj misli pravzaprav nemška vlada. Dejstvo, da je vlada vrnila del hohenzollerskega imetja prvotnim lastnikom, bi se lahko tolmačilo kot prikrito vabilo, češ: sedaj smo vam vrnil graščine, pridite in bodite brez skrbi. Stresemann je moral s posebno izjavo razgnati skrbi francoske vlade in izaviti, da državna vlada ne bo trpela Viljemovega povratka v Nemčijo. To za sedaj zadostuje. Doktor bo Nemčiji kaj do dobrih odnosov s Francijo, tako dolgo si ne bo smela dovoliti nikakih šal z monarhijo, osobito pa ne z Viljemom.

Medtem se bo najbrže precej utrdila republikanska misel in nemški monarhizem bo nazadoval vedno bolj. Ubijalo ga bo spoznanje, da Nemčija lahko lepo in mirno živi brez dinastije. To spoznanje je močnejše od neozdravljive častihlepčnosti Vilhelma Rexa Imperatorja.

se zgamejo merodajne oblasti in razširijo javno razsvetljavo na Magdalensko predmestje, predvsem pa na kolonijo.

m Posipujte asfaltni tlak! Mraz, ki je nastopil v zadnjih dneh, povzroča v jutranjih urah zamrzovanje mokrih hodnikov, kar ogroža varnost pasantov. Posebno so nevarni gladki asfaltni hodniki in tlak državnega mostu. Včeraj in davi sta spodrsnila na državnem mostu dva konja in se lažje poškodovala. — Gradbeni sekciji priporočamo, da ukrepe potrebno, da se v bodoče ne bodo na državnem mostu dogajale podobne nesreče, da ne bo ogrožena javna varnost in da ne bo oviran promet. Isto bi naj storil tudi mestni magistrat.

m V nedeljo popoldan ob 5. uri čačanka s plesom v klubu »Palais de danse«. 2269.

m Svengali prvovrstni telepat in eksperimentator nastopi v petek v »Veliki kavarni«. 2268.

m Lea in Jonny. Pariški plastični ples od 1. novembra. Klub Palais de danse. 2270.

m Kavarna »Evropa«. Danes popoldna nov spored. Devet članov — ruskih umetnikov — nastopa v najrazličnejših pevskih, plesnih in kabaretnih točkah. Igra, glazba, toalete in scenerija prvovrstna. Pridite in zabavajte se! 2222.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 28. oktobra ob 20. uri »Morala« ab. C.

Petek, 29. oktobra. Zaprto.

Sobota, 30. oktobra ob 20. uri »Pagliacci« (Glumači-Bajazzo) in »Bastien in Bastienne«. Premijera. Ab. A.

Nedelja, 31. oktobra ob 20. uri »Danes bomo tiče«.

Za zdravilne odvetnike

ali industrija? Če ugodna prilika za prijetno, tud stanovanje na prometni točki Trileten nasem. Vprašati: »Marstan«, Rotovski trg 4. 2271.

Opremi soba se odda

Naslov v upravi. 2267.

Sprejme se natakariča do naša k v novi Jadranski kleti. Vprašati v upravi. 2272.

Izjane pletl je

sprejme pletarna M. V. zjak. Maribor, Splavarska ulica 6. 2261.

Pondeljek, 1. novembra ob 20. uri »Grafica Marica«.

Oberi »Pagliacci« (Bajazzo) in »Bastien in Bastienne« na mariborskem odru. V soboto 30. oktobra, se vprizori pod muzikalnim vodstvom g. A. Mitroviča Leoncavallova opera svetovne popularnosti »Pagliacci« in Mozartova komična opera »Bastien in Bastienne«.

Sport

: ISSK Maribor - hazena odsek. Jutri popoldan točno ob 16. uri nastop obeh družin. Igralke prve družine se pozivajo, da se polnoštevilno udeležijo zadnjega treninga. Odsotnost se bo disciplinarno kaznovala. Vrtarica mora biti na igrišču ob 15. uri. — Načelnica.

: MOLNP (službeno). V nedeljo 31. t. m. službuječi odbornik v Mariboru g. Pukl, v Ptuj g. Pichler. — Klubi se pozivajo, da ne prireajo 1. novembra t. l. sportnih prireditev v Ljudskem vrtu.

: Sodniška podsekcija Maribor (službeno). V nedeljo, dne 31. t. m. sodi prvenstveno tekmo Rapid—Merkur gosp. R a d o l i č, P t u j—S v o b o d a v P t u j u g. O b e r l i n t n e r, Rapid rez. in Merkur rez. pa g. S i m o n č i č.

Kino

KINO »DIANA« STUDENCI

Od srede 27. do vključno petka 29. oktobra II. epoha senzacionalnega filma Penček kot Sherlock Holmes netanjstetni defektiv. Druga epoha senzacionalnega filma je še bolj zanimiva kot prva. Nihče naj ne zamudi prilike in naj si ogleda film, ki zasluži splošno priznanje.

APOLO KINO

predvaja do 28. t. m. silno zanimivo mapeto žaloigro »Londonski apaši«.

GRAJSKI KINO

Od torka 26. do četrta 28. oktobra »Ne poželi drugega žene«. — Šest pikantnih, zabavnih, duhovitih činov o modernem zakonu. »Ona« je zapeljiva ali kljub temu ... pusti ženo drugega na miru! — V glavni vlogi: ELEANOR BOWARDMAN.

Kako živi princ fašisti-kator v zaporu

O tem pripoveduje dopisnik Cepsa: Princ Windischgrätz meni, da je še vedno v preiskovalnem zaporu, to mislijo tudi »visokemu« jetniku jako naklonjene oblasti in postopajo z njim veliko milejše nego z drugimi kaznjenci. Windischgrätz je prinesel k sreči izza priščevskih dni precej hud revmatizem, v nesreči mu omogoča, da se zdravi v kazniški bolnici, kjer mu ni treba delati in kjer tudi ne obleče nase kazniške obleke, katere se boji kot hudih križa. Oblečen je v civilno obleko, knjig ima vedno polno izbiro, hrano na dobi-va od zunaj. Kopije se lahko vsak dan. Ako ga obiščejo znanci in prijatelji, jih ječar dostojno sprejme in odvede v sprejemnico, kjer se princ nemoteno in brez nadzorstva zabava. V zaporu ga vsi spoštujejo in ga smatrajo za velikega rodoljuba, ki bo v bližnji bodočnosti igral jako važno ulogo. Zato se vsak čuvaj in sleherni uradnik trudi, da bi mu kolikor mogoče postregel in se mu prikupil. Princ Windischgrätz živi torej v zaporu kaj mirno in udobno. Ne manjka mu prav nič; mogoče kvartopirska družba, ki ga je pred leti spravila skoraj ob vse premoženje. Če je tedaj ločen od kart in žensk, je zanj samo dobro; nemara si ozdravi še revmatizem do dne, ko bo pomiloščen in si bo kot »mučenec« zopet zmagoslavno ovil princ-čevsko avreolo.

Pozor lovci in sportniki!

Najboljši nepremočljivi štrapani čevlji, dokolenice, gamaše, 2263.
toplo perilo, rokavice, nogavice

Termos-steklenice po 32 Din

Slavko Černetič, Aleksandrova c. 23

Zaloga KARO-čevljev po originalnih cenah!!